

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 7. veebruar 2025
(OR. en)

16628/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2024/0152(CNS)

FISC 262
ECOFIN 1477

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ seoses
elektroonilise käibemaksust vabastamise tõendiga

NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2025/...,

...,

**millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ
seoses elektroonilise käibemaksust vabastamise tõendiga**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust¹,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

¹ 14. novembri 2024. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

² 18. septembri 2024. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu rakendusmääruse (EL) nr 282/2011³ artiklis 51 sätestatakse, et kõnealuse rakendusmääruse II lisas esitatud käibemaksust ja/või aktsiisist vabastamise tõendiga kinnitatakse, et kaubatarned, mis on tehtud või teenused, mida on osutatud ühes liikmesriigis sellisele saajale, kelle asukoht on teises liikmesriigis (edaspidi „maksust vabastamise tingimustele vastav asutus või isik“), vastavad direktiivi 2006/112/EÜ⁴ artiklis 151 sätestatud maksuvabastuse tingimustele. Rakendusmäärusega (EL) nr 282/2011 nähakse ette maksuvabastustõendi paberipõhine vorm, mis tuleb käsitsi allkirjastada. Kõnealuse maksuvabastustõendi loomise ja esitamise protsess on vaja digitaliseerida ning paberdokument tuleb asendada elektroonilise dokumendiga, et minimeerida bürokraatiat ja halduskoormust ning vähendada pikas perspektiivis kulusid. Elektroonilise tõendi andmesisu peaks põhinema rakendusmäärusega (EL) nr 282/2011 ette nähtud maksuvabastustõendi pabervormil.
- (2) Arvestades paljusid ressursimahukaid IT-projekte, milles liikmesriigid osalevad lisaks projektidele, mis on vajalikud elektroonilisele maksuvabastustõendile üleminekuks, tuleks neile tagada paindlikkus ja anda piisavalt aega uuele elektroonilisele menetlusele ülemineku lõpuleviimiseks. Seepärast peaks neil olema lubatud jätkata üleminekuperioodil tehtud tehingute puhul rakendusmääruse (EL) nr 282/2011 II lisas esitatud pabervormi kasutamist. Piiriülestel juhtudel peaks üleminekuperioodil elektroonilise tõendi kasutamise korral olema nõutav, et mõlemad tehingus osalevad liikmesriigid on valmis seda töötleva.

³ Nõukogu 15. märtsi 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 282/2011, millega sätestatakse ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ rakendusmeetmed (ELT L 77, 23.3.2011, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2011/282/oj).

⁴ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, 11.12.2006, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj>).

- (3) Liikmesriigid võivad olla teinud märkimisväärseid investeeringuid, et võtta kasutusele või arendada elektroonilisi süsteeme või eraldi paberipõhiseid tõendeid riigisiseste tehingute puhul maksuvabastuse kohaldamiseks maksust vabastamise tingimustele vastavate asutuste või isikute suhtes. Selleks et tagada riigisiseste lahenduste vajalik kohandamine ühise elektroonilise tõendi ja selle töötlemiseks välja töötatud süsteemi kasutamiseks, peaks liikmesriikidel olema lubatud jätkata kuni üleminekuperioodi lõpuni oma riigisiseste lahenduste kasutamist.
- (4) Ühise elektroonilise tõendi kasutamine on oluline tehingute puhul, mille korral maksuvabastust rakendatakse ette. Teatud konkreetsetel juhtudel, kui tehingutelt tuleb käibemaks sisse nõuda liikmesriigis, kus maksust vabastamise tingimustele vastav asutus või isik asub, võib maksuvabastust rakendada ka maksu tagastamise kaudu. Selline menetlus võib hõlmata, kuid ei pruugi hõlmata tõendi väljastamist. Võttes arvesse tagastamismenetluste raames tõendite kasutamisega või mittekasutamisega seotud eripärasid, ei tuleks elektroonilise tõendi kasutamise kohustuse ulatust laiendada automaatselt tagastamismenetlustele. Liikmesriikidel peaks siiski olema lubatud kasutada ühist elektroonilist tõendit tagastamismenetlustes.

- (5) On võimalik, et pärast maksuvabastustõendi väljastamist võib maksust vabastamise tingimustele vastav asutus või isik saada teada, et kõnealuseid maksuvabastuse tingimusi ei täidetud või need ei ole enam täidetud. Harilikult on selline teave teada ainult sellele asutusele või isikule, kuna nende tingimuste täitmist hinnatakse selle asutuse või isiku tegevuse alusel, kellele neid tarneid tehakse ja kes neid kaupu või teenuseid kasutab. Selleks et tagada maksukohustuslastele õiguskindlus ja vältida nende põhjendamatut koormamist, on vaja selgitada, et sellistel juhtudel peaks tasumisele kuuluva käibemaksu tasuma maksust vabastamise tingimustele vastav asutus või isik, kes on maksuvabastustõendi väljastanud. Liikmesriigid peaksid sellistel erandjuhtudel vältima tarbetut koormust ja lubama käibemaksu tasumist ilma täieliku käibemaksukohustuslasena registreerimise vajaduseta.
- (6) Ilma et see piiraks liikmesriikidele praegu kehtivat võimalust loobuda siirdeliikmesriigi poolt tõendi paberversiooni allkirjastamise nõudest, peaks liikmesriikidel olema võimalik sellisest nõudest ka loobuda elektroonilise tõendi puhul liikmesriikide kehtestatud tingimustel, mille nad võivad kuritarvituste korral tühistada.

- (7) Selleks et tagada direktiivi 2006/112/EÜ artikli 151 lõike 1 ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵. Need rakendamisvolitused peaksid võimaldama komisjonil luua IT-süsteemi, mis jälgib väljastatud tõendeid, sealhulgas tõendi väljastamist maksust vabastamise tingimustele vastavate asutuste või isikute ja sellise tõendi saamist tarnijate poolt, kellele need on ette nähtud. Komisjoni poolt nõuetekohaselt akrediteeritud isikutel peaks olema juurdepääs teabele, mida IT-süsteemis vahetatakse ja talletatakse, üksnes kõnealuse süsteemi arenduse ja töös hoidmise eesmärgil. Liikmesriigid peaksid vastutama selle eest, et teavitada kõnealust süsteemi tõendi väljastamise tingimuse täitmisest. Oma kohustuste täitmiseks tuleks liikmesriikidele anda vahendid komisjoniga suhtlemiseks, et minimeerida jõupingutusi, mida nad vajavad IT-süsteemi arendamiseks ja töös hoidmiseks.
- (8) Direktiivi 2006/112/EÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

Artikkel 1

Direktiivi 2006/112/EÜ lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 151a

1. Liikmesriigid kasutavad elektroonilist tõendit, et kinnitada, et tehing vastab artikli 151 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud maksuvabastuse tingimustele. Kaubatarnete või teenuste saaja, kellele tehakse maksust vabastatud kaubatarneid või osutatakse maksust vabastatud teenuseid (edaspidi „maksust vabastamise tingimustele vastav asutus või isik“), väljastab tõendi ja allkirjastab selle koos siirdeliikmesriigiga elektrooniliselt.
2. Käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata tehingute suhtes, mille puhul maksuvabastust rakendatakse artikli 151 lõikes 2 osutatud maksu tagastamise kaudu ja kui käibemaks kuulub tasumisele siirdeliikmesriigis. Liikmesriigid võivad siiski otsustada näha nende tehingute puhul ette elektroonilise tõendi kasutamise kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1.
3. Elektroonilise tõendi andmesisu hõlmab vähemalt järgmist:
 - a) maksust vabastamise tingimustele vastava asutuse või isiku tuvastamisandmed, sealhulgas siirdeliikmesriigi väljastatud registreerimisnumber, kui see on olemas;
 - b) maksuvabastust tõendava pädeva asutuse tuvastamisandmed;

- c) maksust vabastamise tingimustele vastava asutuse või isiku teatis soetatud kaupade ja teenuste kavandatud kasutuse kohta ning asjaomase liikmesriigi poolt kindlaks määratud maksuvabastuse tingimuste täitmise kohta;
 - d) nende kaupade ja teenuste kirjeldus, kogus ja väärtus (ilma käibemaksu ja aktsiisita), mille jaoks maksuvabastust taotletakse, sealhulgas sõiduki valmistajatehase tähis või kinnisasja aadress ja kasutamise eesmärk, kui seda nõutakse;
 - e) siirdeliikmesriigi pädevate asutuste kinnitus ning
 - f) teave tarnija kohta, sealhulgas nimi ja aadress, tegevuskoha liikmesriik ning käibemaksu ja/või aktsiisimaksja registreerimisnumber või maksuviitenumber.
4. Elektroonilise tõendi kasutamisel võib siirdeliikmesriik otsustada kasutada kas ühist käibemaksust ja aktsiisist vabastamise tõendit või kasutada kahte eraldi tõendit.
5. Kui kaubad või teenused on ette nähtud ametlikuks kasutamiseks, võivad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel vabastada vabastamise tingimustele vastava asutuse nõudest, et tõendile peab alla kirjutama siirdeliikmesriik. Selline vabastus võidakse kuritarvitamise korral tagasi võtta. Liikmesriigid teatavad komisjonile kontaktpunkti, mis on määratud selleks, et määrata kindlaks, milline ametiasutus vastutab tõendi elektroonilise allkirjastamise eest, ja mis ulatuses nad on sellest nõudest loobunud. Komisjon annab liikmesriikidelt saadud teabe edasi teistele liikmesriikidele.

6. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigid kuni 30. juunini 2032 tehtud mis tahes tehingu puhul kasutada:
- a) nõukogu rakendusmääruse (EL) nr 282/2011^{*} II lisas esitatud tõendi pabervormi või
 - b) kui käibemaks kuulub tasumisele siirdeliikmesriigis, siis mis tahes elektroonilist süsteemi, mille liikmesriik on kasutusele võtnud, või mis tahes muu paberkandjal tõendit, mille liikmesriik on väljastanud.
7. Komisjon määrab rakendusaktidega kindlaks tõendi elektroonilise vormi ja selle töötlemise tehnilised üksikasjad ja spetsifikatsioonid, võttes arvesse liikmesriikide vajadusi, sealhulgas määrates kindlaks sel eesmärgil kohaldatava IT-süsteemi. Töötlemine hõlmab eelkõige
- a) maksust vabastamise tingimustele vastavate asutuste või isikute ning liikmesriikide ja tarnijate juurdepääsu IT-süsteemile;
 - b) maksuvabastustõendi elektroonilist väljastamist ja allkirjastamist;
 - c) maksust vabastamise tingimustele vastavate asutuste ja isikute poolt väljastatud elektrooniliste tõendite registreerimist ja talletamist;
 - d) elektrooniliste tõendite kättesaadavaks tegemist maksuvabastuse tingimustele vastavatele asutustele ja isikutele, tarnijatele, kes teevad maksust vabastatud tarneid, ja liikmesriikide pädevatele asutustele.

Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011** artiklis 5 osutatud kontrollimenetlusega ja selles tähenduses on komitee nõukogu määruse (EL) nr 904/2010*** artikli 58 alusel loodud komitee.

8. Komisjon töötab elektrooniliste tõendite talletamiseks ja töötlemiseks välja keskse IT-süsteemi ning hoiab seda töös, hostib ja haldab seda tehniliselt.

Artikkel 151b

Ilma et see piiraks artikli 151 lõike 3 kohaldamist, kui kaubad ja/või teenused ei vastanud maksuvabastuse tingimustele või kui kaupu ja/või teenuseid ei kasutatud eesmärgipäraselt, kohustub tõendi väljastanud ja allkirjastanud maksuvabastuse tingimustele vastav asutus või isik maksma käibemaksu liikmesriigile, kus see kuulub tasumisele.

-
- * Nõukogu 15. märtsi 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 282/2011, millega sätestatakse ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ rakendusmeetmed (ELT L 77, 23.3.2011, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2011/282/oj).
- ** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).
- *** Nõukogu 7. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 904/2010 halduskoostöö ning maksupettuste vastase võitluse kohta käibemaksu valdkonnas (ELT L 268, 12.10.2010, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/904/oj>).“

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 30. juuniks 2031. Nad teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

..., ...

Nõukogu nimel
eesistuja
